3- és 4-hálózatok projektív beágyazásai

Projective embeddings of 3- and 4-nets

Bogya Norbert

Bolyai Intézet

2014. március 27.

Alapfogalmak

k-net

A k-net k darab páronként diszjunkt egyeneshalmaz úgy, hogy minden olyan pont, ami két halmazbeli egyenes metszéspontja, az pontosan egy egyenesre illeszkedik minden halmazból.
Ha a halmazok elemszáma n, akkor n-rendű k-netről beszélünk.

Alapfogalmak

k-net

A k-net k darab páronként diszjunkt egyeneshalmaz úgy, hogy minden olyan pont, ami két halmazbeli egyenes metszéspontja, az pontosan egy egyenesre illeszkedik minden halmazból.
Ha a halmazok elemszáma n, akkor n-rendű k-netről beszélünk.

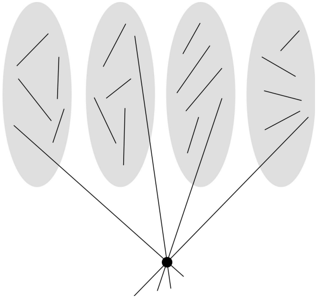

Alapfogalmak

k-net

A k-net k darab páronként diszjunkt egyeneshalmaz úgy, hogy minden olyan pont, ami két halmazbeli egyenes metszéspontja, az pontosan egy egyenesre illeszkedik minden halmazból.
Ha a halmazok elemszáma n, akkor n-rendű k-netről beszélünk.

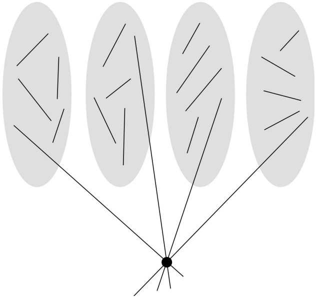

- Származtatott $(k-1)$-net.

Alapfogalmak

Duális k-net

A duális k-net k darab páronként diszjunkt ponthalmaz úgy, hogy minden olyan egyenes, ami két halmazbeli pontra is illeszkedik, arra pontosan egy pont illeszkedik minden halmazból.
Ha a halmazok elemszáma n, akkor n-rendű duális k-netről beszélünk.

Alapfogalmak

Duális k-net

A duális k-net k darab páronként diszjunkt ponthalmaz úgy, hogy minden olyan egyenes, ami két halmazbeli pontra is illeszkedik, arra pontosan egy pont illeszkedik minden halmazból.
Ha a halmazok elemszáma n, akkor n-rendű duális k-netről beszélünk.

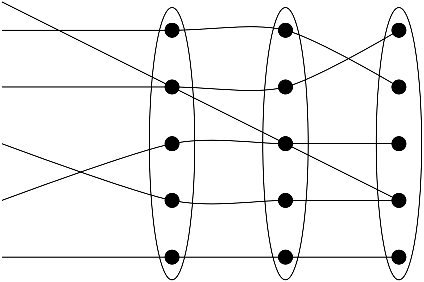

Alapfogalmak

Duális k-net

A duális k-net k darab páronként diszjunkt ponthalmaz úgy, hogy minden olyan egyenes, ami két halmazbeli pontra is illeszkedik, arra pontosan egy pont illeszkedik minden halmazból.
Ha a halmazok elemszáma n, akkor n-rendű duális k-netről beszélünk.

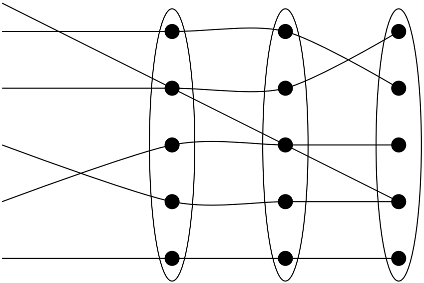

- Származtatott duális $(k-1)$-net.

Perspektív duális 3-net

- $(\Lambda_1, \Lambda_2, \Lambda_3)$ ponthalmazok (komponensek)
- $|\Lambda_i| = n$

Perspektív duális 3-net

- $(\Lambda_1, \Lambda_2, \Lambda_3)$ ponthalmazok (komponensek)
- $|\Lambda_i| = n$

C -re perspektív duális 3-net

$C \notin \cup\Lambda_i$ és minden olyan egyenes, mely átmegy C-n és az egyik komponens egy pontján, akkor az összes komponens egy pontján is átmegy.

Perspektív duális 3-net

- $(\Lambda_1, \Lambda_2, \Lambda_3)$ ponthalmazok (komponensek)
- $|\Lambda_i| = n$

C -re perspektív duális 3-net

$C \notin \cup\Lambda_i$ és minden olyan egyenes, mely átmegy C-n és az egyik komponens egy pontján, akkor az összes komponens egy pontján is átmegy.

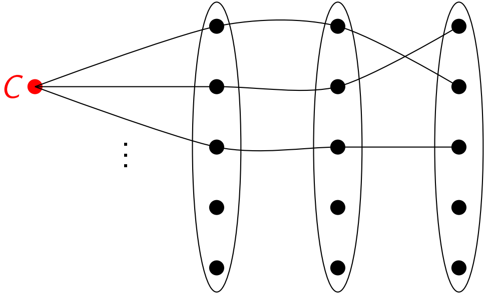

Csoportokkal koordinátázható 3-netek $PG(2,\mathbb{K})$-ban

Egyenesosztályok: $\mathcal{A}, \mathcal{B}, \mathcal{C}$.

Csoportokkal koordinátázható 3-netek $PG(2, \mathbb{K})$-ban

Egyenesosztályok: $\mathcal{A}, \mathcal{B}, \mathcal{C}$.
Csoport: $G = (G, \cdot)$.

Csoportokkal koordinátázható 3-netek $PG(2, \mathbb{K})$-ban

Egyenesosztályok: $\mathcal{A}, \mathcal{B}, \mathcal{C}$.
Csoport: $G = (G, \cdot)$.
Bijektív leképezések: $\alpha\colon G \to \mathcal{A}$, $\beta\colon G \to \mathcal{B}$, $\gamma\colon G \to \mathcal{B}$.

Csoportokkal koordinátázható 3-netek $PG(2,\mathbb{K})$-ban

Egyenesosztályok: $\mathcal{A}, \mathcal{B}, \mathcal{C}$.
Csoport: $G = (G, \cdot)$.
Bijektív leképezések: $\alpha\colon G \to \mathcal{A}$, $\beta\colon G \to \mathcal{B}$, $\gamma\colon G \to \mathcal{B}$.
A 3-net realizálja a G csoportot, ha bármely $a, b, c \in G$ esetén

$$a \cdot b = c \quad \iff \quad \alpha(a), \beta(b), \gamma(c) \text{ egy ponton metszi egymást.}$$

Csoportokkal koordinátázható duális 3-netek $PG(2, \mathbb{K})$-ban

Pontosztályok: $\mathcal{A}, \mathcal{B}, \mathcal{C}$.
Csoport: $G = (G, \cdot)$.
Bijektív leképezések: $\alpha\colon G \to \mathcal{A}$, $\beta\colon G \to \mathcal{B}$, $\gamma\colon G \to \mathcal{B}$.
A duális 3-net realizálja a G csoportot, ha bármely $a, b, c \in G$ esetén

$$a \cdot b = c \quad \Longleftrightarrow \quad \alpha(a), \beta(b), \gamma(c) \text{ kollineáris.}$$

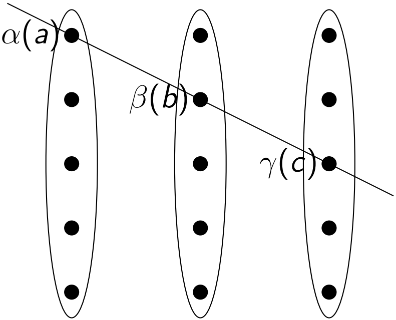

Kettősviszony

Tétel (Korchmáros, Nagy, Pace, 2013)

Egy $PG(2, \mathbb{K})$-beli 4-net kettősviszonya konstans.

Kettősviszony

Tétel (Korchmáros, Nagy, Pace, 2013)

Egy $PG(2, \mathbb{K})$-beli 4-net kettősviszonya konstans.

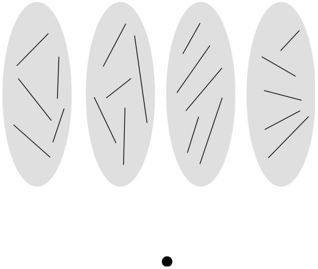

Kettősviszony

Tétel (Korchmáros, Nagy, Pace, 2013)

Egy PG$(2, \mathbb{K})$-beli 4-net kettősviszonya konstans.

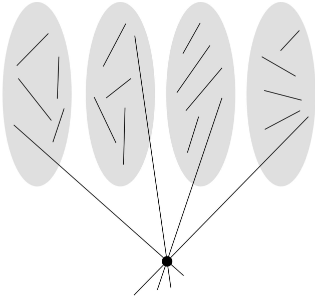

Kettősviszony

Tétel (Korchmáros, Nagy, Pace, 2013)

Duális 4-net kettősviszonya konstans, azaz minden olyan egyenesre, mely az összes komponenst metszi, a négy metszéspont kettősviszonya konstans.

Kettősviszony

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen F, G két n-edfokú homogén polinom olyan, hogy az $\mathcal{F}\colon F=0$ és $\mathcal{G}\colon G=0$ görbéknek n^2 különböző közös pontja van. Rögzítsük az $\alpha, \beta, \alpha', \beta'$ nemnulla skalárokat, és vegyük a $H=\alpha F+\beta G$ és $H'=\alpha' F+\beta' G$ polinomokat, és a megfelelő $\mathcal{H}\colon H=0$ és $\mathcal{H}'\colon H'=0$ görbéket. Ekkor minden $P\in\mathcal{F}\cap\mathcal{G}$ pontra a $t_P(\mathcal{F})$,$t_P(\mathcal{G})$,$t_P(\mathcal{H})$,$t_P(\mathcal{H}')$ érintők kettősviszonya

$$\kappa=\frac{\alpha\beta'}{\alpha'\beta}.$$

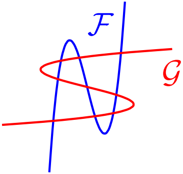

Kettősviszony

1. Minden $P \in \mathcal{F} \cap \mathcal{G}$ pontnak a metszési multiplicitása 1.

Kettősviszony

1. Minden $P \in \mathcal{F} \cap \mathcal{G}$ pontnak a metszési multiplicitása 1.
   $\Longrightarrow P$ sima

Kettősviszony

1. Minden $P \in \mathcal{F} \cap \mathcal{G}$ pontnak a metszési multiplicitása 1.
   $\Longrightarrow P$ sima $\Longrightarrow t_P(\mathcal{F}) \neq t_P(\mathcal{G})$

Kettősviszony

1. Minden $P \in \mathcal{F} \cap \mathcal{G}$ pontnak a metszési multiplicitása 1.
   $\Longrightarrow P$ sima $\Longrightarrow t_P(\mathcal{F}) \neq t_P(\mathcal{G})$
2. F, G, H, H' skalárszorzás erejéig egyértelműen meghatározott.

Kettősviszony

1. Minden $P \in \mathcal{F} \cap \mathcal{G}$ pontnak a metszési multiplicitása 1.
$\Longrightarrow P$ sima $\Longrightarrow t_P(\mathcal{F}) \neq t_P(\mathcal{G})$
2. F, G, H, H' skalárszorzás erejéig egyértelműen meghatározott. Skalárszorzásnál az $\mathcal{F}, \mathcal{G}, \mathcal{H}, \mathcal{H}'$ göbék nem változnak

Kettősviszony

1. Minden $P \in \mathcal{F} \cap \mathcal{G}$ pontnak a metszési multiplicitása 1.
   $\Longrightarrow P$ sima $\Longrightarrow t_P(\mathcal{F}) \neq t_P(\mathcal{G})$
2. F, G, H, H' skalárszorzás erejéig egyértelműen meghatározott. Skalárszorzásnál az $\mathcal{F}, \mathcal{G}, \mathcal{H}, \mathcal{H}'$ göbék nem változnak $\Longrightarrow \kappa$ nem változik.

Kettősviszony

1. Minden $P \in \mathcal{F} \cap \mathcal{G}$ pontnak a metszési multiplicitása 1.
$\Longrightarrow P$ sima $\Longrightarrow t_P(\mathcal{F}) \neq t_P(\mathcal{G})$
2. F, G, H, H' skalárszorzás erejéig egyértelműen meghatározott. Skalárszorzásnál az $\mathcal{F}, \mathcal{G}, \mathcal{H}, \mathcal{H}'$ göbék nem változnak $\Longrightarrow \kappa$ nem változik.
3. A proj. koord. rendszer megváltoztatása az (α, β) és $(\alpha' \beta')$ párokat invariánsan hagyja

Kettősviszony

1. Minden $P \in \mathcal{F} \cap \mathcal{G}$ pontnak a metszési multiplicitása 1. $\Longrightarrow P$ sima $\Longrightarrow t_P(\mathcal{F}) \neq t_P(\mathcal{G})$
2. F, G, H, H' skalárszorzás erejéig egyértelműen meghatározott. Skalárszorzásnál az $\mathcal{F}, \mathcal{G}, \mathcal{H}, \mathcal{H}'$ göbék nem változnak $\Longrightarrow \kappa$ nem változik.
3. A proj. koord. rendszer megváltoztatása az (α, β) és $(\alpha' \beta')$ párokat invariánsan hagyja $\Longrightarrow \kappa$ nem változik.

Kettősviszony

1. Minden $P \in \mathcal{F} \cap \mathcal{G}$ pontnak a metszési multiplicitása 1.
   $\Longrightarrow P$ sima $\Longrightarrow t_P(\mathcal{F}) \neq t_P(\mathcal{G})$
2. F, G, H, H' skalárszorzás erejéig egyértelműen meghatározott. Skalárszorzásnál az $\mathcal{F}, \mathcal{G}, \mathcal{H}, \mathcal{H}'$ göbék nem változnak $\Longrightarrow \kappa$ nem változik.
3. A proj. koord. rendszer megváltoztatása az (α, β) és $(\alpha' \beta')$ párokat invariánsan hagyja $\Longrightarrow \kappa$ nem változik.

Koord. rendszer:

$$P = (0,0,1),\ \ t_P(\mathcal{F})\colon X = 0,\ \ t_P(\mathcal{G})\colon\ Y = 0,$$
$$\text{végtelen távoli egyenes: } Z = 0$$

.

Legyen $(\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$ egy n-edrendű 3-net $\mathrm{PG}(2, \mathbb{K})$-ban.

Legyenek a $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3$ egyenesei:

$$r_1 = 0, \ldots, r_n = 0, w_1 = 0, \ldots, w_n = 0, t_1 = 0, \ldots, t_n = 0.$$

Definiáljuk az F, G, H polinomokat:

$$F = \prod_i r_i, G = \prod_i w_i, H = \prod_i t_i.$$

Legyen $(\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$ egy n-edrendű 3-net $\mathrm{PG}(2, \mathbb{K})$-ban.

Legyenek a $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3$ egyenesei:

$$r_1 = 0, \ldots, r_n = 0, w_1 = 0, \ldots, w_n = 0, t_1 = 0, \ldots, t_n = 0.$$

Definiáljuk az F, G, H polinomokat:

$$F = \prod_i r_i, G = \prod_i w_i, H = \prod_i t_i.$$

Megmutatható:

- $\deg(F) = \deg(G) = \deg(H) = n$.
- A megfelelő görbéknek n^2 közös pontja van.
- A metszéspontokba húzott érintők különbözőek.
- Létezik $\alpha, \beta \in \mathbb{K}$, hogy $H = \alpha F + \beta G$.

Transzverzális

Az ℓ egyenes a $(\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$ transzverzális egyenese, ha az ℓ egyenes a 3-net összes egyenesét összesen n pontban metszi.

Transzverzális

Az ℓ egyenes a $(\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$ transzverzális egyenese, ha az ℓ egyenes a 3-net összes egyenesét összesen n pontban metszi.

Legyenek transzverzális metszéspontjai $P_1, \ldots, P_n$ és Q az ℓ egy másik pontja.

Transzverzális

Az ℓ egyenes a $(\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$ transzverzális egyenese, ha az ℓ egyenes a 3-net összes egyenesét összesen n pontban metszi.

Legyenek transzverzális metszéspontjai $P_1, \ldots, P_n$ és Q az ℓ egy másik pontja.

Ekkor léteznek egyértelmű α', β' skalárok, hogy a $\mathcal{H}' \colon \alpha' F + \beta' G$ görbe átmegy Q-n.

Transzverzális

Az ℓ egyenes a $(\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$ transzverzális egyenese, ha az ℓ egyenes a 3-net összes egyenesét összesen n pontban metszi.

Legyenek transzverzális metszéspontjai $P_1, \ldots, P_n$ és Q az ℓ egy másik pontja.

Ekkor léteznek egyértelmű α', β' skalárok, hogy a $\mathcal{H}' \colon \alpha' F + \beta' G$ görbe átmegy Q-n.

$\mathcal{H}'$ foka n és $|\ell \cap \mathcal{H}'| \geq n+1 \Longrightarrow \ell$ a $\mathcal{H}'$ komponense $\Longrightarrow$ $\mathcal{H}' = \ell \cup \mathcal{H}_0$

Transzverzális

Az ℓ egyenes a $(\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$ transzverzális egyenese, ha az ℓ egyenes a 3-net összes egyenesét összesen n pontban metszi.

Legyenek transzverzális metszéspontjai $P_1, \dots, P_n$ és Q az ℓ egy másik pontja.

Ekkor léteznek egyértelmű α', β' skalárok, hogy a $\mathcal{H}' \colon \alpha' F + \beta' G$ görbe átmegy Q-n.

$\mathcal{H}'$ foka n és $|\ell \cap \mathcal{H}'| \geq n + 1 \Longrightarrow \ell$ a $\mathcal{H}'$ komponense $\Longrightarrow$ $\mathcal{H}' = \ell \cup \mathcal{H}_0$

$\mathcal{H}_0$ nem megy át P_i-ken $\Longrightarrow \mathcal{H}'$ érintője a P_i-kben ℓ.

Kettősviszony

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen $\lambda = (\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$ egy n-ed rendű 3-net $\mathrm{PG}(2, \mathbb{K})$-ban. Tegyük fel, hogy ℓ transzverzális. Ekkor létezik egy olyan κ skalár, hogy minden $P \in \ell \cap \lambda$ ($P = m_1 \cap m_2 \cap m_3$, $m_1 \in \lambda_1$, $m_2 \in \lambda_2$, $m_3 \in \lambda_3$) pontra az ℓ, m_1, m_2, m_3 egyenesek kettős viszonya κ.

Kettősviszony

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen $\lambda = (\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3)$ egy n-ed rendű 3-net $PG(2, \mathbb{K})$-ban. Tegyük fel, hogy ℓ transzverzális. Ekkor létezik egy olyan κ skalár, hogy minden $P \in \ell \cap \lambda$ ($P = m_1 \cap m_2 \cap m_3$, $m_1 \in \lambda_1$, $m_2 \in \lambda_2$, $m_3 \in \lambda_3$) pontra az ℓ, m_1, m_2, m_3 egyenesek kettős viszonya κ.

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen $\Lambda = (\Lambda_1, \Lambda_2, \Lambda_3)$ egy n-ed rendű duális 3-net $PG(2, \mathbb{K})$-ban. Tegyük fel, hogy Λ perspektív a T pontra nézve. Ekkor létezik egy olyan κ skalár, hogy az összes T-n átmenő ℓ egyenes esetén a $T, \ell \cap \Lambda_1, \ell \cap \Lambda_2, \ell \cap \Lambda_3$ pontok kettősviszonya κ.

Duális 3-netek osztályozása

- **Algebrai**: ha a pontjai egy harmadrendű görbén helyezkednek el.
  - Tiszta algebrai
  - Kúpszelet-egyenes típusú
  - Reguláris

Duális 3-netek osztályozása

- **Algebrai**: ha a pontjai egy harmadrendű görbén helyezkednek el.
  - Tiszta algebrai
  - Kúpszelet-egyenes típusú
  - Reguláris
- **Reguláris**: minden komponense egy-egy egyenesen van.
  - **Trianguláris**: egy komponens egyenesei háromszöget határoznak meg.
  - **Sugársor alakú**: egy komponens egyenesei egy pontra illeszkednek.

Duális 3-netek osztályozása

- **Algebrai**: ha a pontjai egy harmadrendű görbén helyezkednek el.
  - Tiszta algebrai
  - Kúpszelet-egyenes típusú
  - Reguláris
- **Reguláris**: minden komponense egy-egy egyenesen van.
  - **Trianguláris**: egy komponens egyenesei háromszöget határoznak meg.
  - **Sugársor alakú**: egy komponens egyenesei egy pontra illeszkednek.
- **Tetraéder típusú**: ha a pontjai egy nemelfajuló négyszög oldalain és átlóin helyezkednek el.

Trianguláris és tetraéder típusú duális 3-netek

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Minden reguláris perspektív duális 3-net sugársor alakú.

Trianguláris és tetraéder típusú duális 3-netek

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Minden reguláris perspektív duális 3-net sugársor alakú.

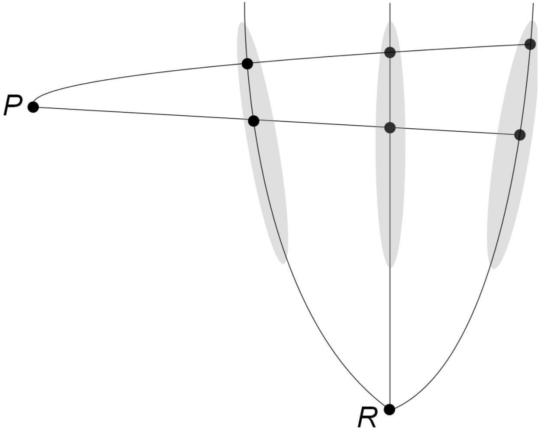

Sugársor alakú duális 3-net nulla karakterisztika fölött **nem létezik**.

Pozitív karakterisztika esetén is csak akkor, ha a karakterisztika osztója a rendnek.

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Nulla karakterisztikájú test felett nem létezik reguláris perspektív duális 3-net. Ez olyan pozitív karakterisztikára is igaz, ha a duális 3-net rendje kisebb, mint a karakterisztika.

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Nulla karakterisztikájú test felett nem létezik perspektív tetraéder típusú duális 3-net. Ez olyan pozitív karakterisztikára is igaz, ha a duális 3-net rendje kisebb, mint a karakterisztika.

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Nulla karakterisztikájú test felett nem létezik perspektív tetraéder típusú duális 3-net. Ez olyan pozitív karakterisztikára is igaz, ha a duális 3-net rendje kisebb, mint a karakterisztika.

Következmény (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen $\mathbb{K}$ egy nulla vagy n-nél nagyobb karakterisztikájú algebrailag zárt test. Ekkor nincs olyan n-rendű duális 4-net $\mathrm{PG}(2, \mathbb{K})$-ban, melynek a származtatott duális 3-nete trianguláris, vagy tetraéder típusú.

Kúpszelet-egyenes típusú duális 3-net

$\Lambda = (\Lambda_1, \Lambda_2, \Lambda_3)$ kúpszelet-egyenes típusú duális 3-net

Rendje: $n \geq 5$.

Λ_1 pontjai egy ℓ egyenesen van.

Λ_2, Λ_3 pontjai egy $\mathcal{C}$ kúpszeleten vannak.

Perspektív a T pontra.

Kúpszelet-egyenes típusú duális 3-net

$\Lambda = (\Lambda_1, \Lambda_2, \Lambda_3)$ kúpszelet-egyenes típusú duális 3-net

Rendje: $n \geq 5$.

Λ_1 pontjai egy ℓ egyenesen van.

Λ_2, Λ_3 pontjai egy $\mathcal{C}$ kúpszeleten vannak.

Perspektív a T pontra.

Korábbi állítás $\Longrightarrow$ Λ-nak a T-re vonatkozó kettősviszonya konstans.

Kúpszelet-egyenes típusú duális 3-net

$\Lambda = (\Lambda_1, \Lambda_2, \Lambda_3)$ kúpszelet-egyenes típusú duális 3-net

Rendje: $n \geq 5$.

Λ_1 pontjai egy ℓ egyenesen van.

Λ_2, Λ_3 pontjai egy $\mathcal{C}$ kúpszeleten vannak.

Perspektív a T pontra.

Korábbi állítás $\Longrightarrow$ Λ-nak a T-re vonatkozó kettősviszonya konstans.

Lemma

$\kappa = -1$ és T az ℓ polárisa a $\mathcal{C}$-ből eredő polaritásban.

Proj. koord. rendszer: $T = (0, 0, 1)$, $\ell\colon Z = 0$, $\mathcal{C}\colon XY = Z^2$.
Megmutatható, hogy Λ-nak van egységgyökös paraméterezése:

$$\Lambda_2 = \{(c, c^{-1}), (c\xi, c^{-1}\xi^{-1}), \ldots, (c\xi^{n-1}, c^{-1}\xi^{-n+1})\},$$

ahol $c \in \mathbb{K}^*$ és ξ egy n-edik egységgyök.
Az $u\colon (x, y) \mapsto (-x, -y)$ perspektivitás Λ_2-t elviszi Λ_3-ba:

$$\Lambda_3 = \{(-c, -c^{-1}), (-c\xi, -c^{-1}\xi^{-1}), \ldots, (-c\xi^{n-1}, -c^{-1}\xi^{-n+1})\}.$$

Ha n páros, akkor $\xi^{n/2} = -1$. Így n páratlan, és

$$\Lambda_1 = \{(c^{-2}), (c^{-2}\xi), \ldots, (c^{-2}\xi^{n-1})\}.$$

Lemma

Páratlan n esetén a fenti kúpszelet-egyenes típusú duális 3-net perspektív T-re.

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen $\mathbb{K}$ nulla vagy n-nél nagyobb karakterisztikájú algebrailag zárt test. Ekkor minden $\mathrm{PG}(2,\mathbb{K})$-beli perspektív n-rendű kúpszelet-egyenes típusú duális 3-net projektíven ekvivalens az előző oldalon mutatott duális 3-nettel.

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen $\mathbb{K}$ nulla vagy n-nél nagyobb karakterisztikájú algebrailag zárt test. Ekkor minden $\mathrm{PG}(2,\mathbb{K})$-beli perspektív n-rendű kúpszelet-egyenes típusú duális 3-net projektíven ekvivalens az előző oldalon mutatott duális 3-nettel.

Következmény (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen $\mathbb{K}$ nulla vagy n-nél nagyobb karakterisztikájú algebrailag zárt test. Ekkor nem létezik olyan n-rendű duális 4-net $\mathrm{PG}(2,\mathbb{K})$-ban, melynek származtatott duális 3-nete kúpszelet-egyenes típusú.

Harmadrendű görbe

Összeadás a harmadrendű görbén

Legyen Γ egy harmadrendű görbe, Γ^* pedig a sima pontjainak halmaza. Rögzítsünk egy $O \in \Gamma^*$ pontot. Ekkor az $A, B \in \Gamma^*$ pontok összegét a lenti ábra szerint értelmezzük.

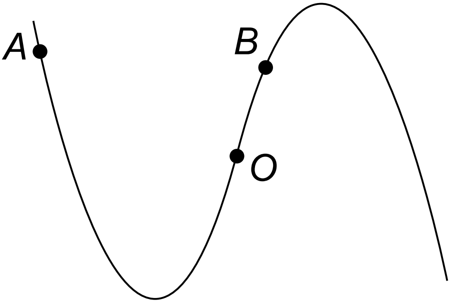

Harmadrendű görbe

Összeadás a harmadrendű görbén

Legyen Γ egy harmadrendű görbe, Γ^* pedig a sima pontjainak halmaza. Rögzítsünk egy $O \in \Gamma^*$ pontot. Ekkor az $A, B \in \Gamma^*$ pontok összegét a lenti ábra szerint értelmezzük.

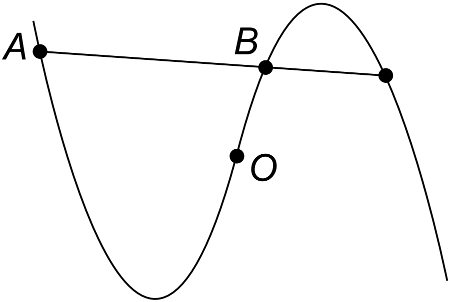

Harmadrendű görbe

Összeadás a harmadrendű görbén

Legyen Γ egy harmadrendű görbe, Γ^* pedig a sima pontjainak halmaza. Rögzítsünk egy $O \in \Gamma^*$ pontot. Ekkor az $A, B \in \Gamma^*$ pontok összegét a lenti ábra szerint értelmezzük.

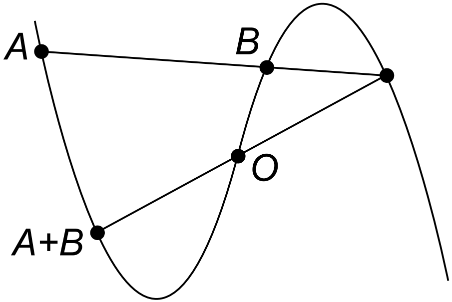

Harmadrendű görbe

Tétel

Legyen Γ egy irreducibilis harmadrendű görbe $\mathbb{K}$ test feletti proj. síkon. Legyen Γ^* a sima pontok halmaza, és rögzítsünk egy $O \in \Gamma^*$ pontot. Az előbb definiált művelettel $(\Gamma^*, +, O)$ Abel-csoport.

Harmadrendű görbe

Tétel

Legyen Γ egy irreducibilis harmadrendű görbe $\mathbb{K}$ test feletti proj. síkon. Legyen Γ^* a sima pontok halmaza, és rögzítsünk egy $O \in \Gamma^*$ pontot. Az előbb definiált művelettel $(\Gamma^*, +, O)$ Abel-csoport.

Tétel

1. Ha Γ: $Y = X^3$ alakú, akkor $(\Gamma^*, +) \cong (K, +)$.
2. Ha Γ: $Y^2 = X^3$ alakú, akkor $(\Gamma^*, +) \cong (K, +)$.
3. Ha Γ: $Y^2 = X^3 + X^2$ alakú, akkor $(\Gamma^*, +) \cong (K^*, \cdot)$.

Tiszta algebrai duális 3-net

$\Lambda_1, \Lambda_2, \Lambda_3$ egy Γ irreducibilis köbös görbén helyezkedik el.
Feltétel: $\mathrm{char}(\mathbb{K}) \notin \{2, 3\}$.

Γ alakja	Infl. pontok	Kanonikus alak
nemszinguláris	9	$Y^2 = X(X-1)(X-c)$
masni	3	$Y^2 = X^3$
csúcsos	1	$Y^2 = X^3 + X^2$

j-invariáns

A j-invariáns izomorfia erejéig meghatározza az elliptikus görbéket.

j-invariáns

Ha a Γ köbös görbe $Y = X(X-1)(X-c)$ alakban adható meg, akkor a görbe j-invariánsa

$$j(\Gamma) = 2^8 \frac{(c^2 - c + 1)^3}{c^2(c-1)^2}.$$

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen Γ egy irreducibilis köbös görbe $\mathrm{PG}(2, \mathbb{K})$-ban, ahol $\mathbb{K}$ egy alg. zárt test és $\mathrm{char}(\mathbb{K}) \notin \{2, 3\}$. Legyenek a $P_i, Q_i, R_i \in \Gamma$ $(i = 1, \ldots, 7)$ páronként különböző nemszinguláris pontok úgy, hogy rögzített i-re a P_i, Q_i, R_i pontok kollineárisak. Tegyük fel, hogy $T \notin \Gamma$, illetve T, P_i, Q_i, R_i kollineáris, valamint a (T, P_i, Q_i, R_i) kettősviszony konstans κ. Ekkor $j(\Gamma) = 0$.

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen Γ egy irreducibilis köbös görbe $PG(2,\mathbb{K})$-ban, ahol $\mathbb{K}$ egy alg. zárt test és $\mathrm{char}(\mathbb{K}) \notin \{2,3\}$. Legyenek a $P_i, Q_i, R_i \in \Gamma$ $(i = 1,\ldots,7)$ páronként különböző nemszinguláris pontok úgy, hogy rögzített i-re a P_i, Q_i, R_i pontok kollineárisak. Tegyük fel, hogy $T \notin \Gamma$, illetve T, P_i, Q_i, R_i kollineáris, valamint a (T, P_i, Q_i, R_i) kettősviszony konstans κ. Ekkor $j(\Gamma) = 0$.

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Az előző feltételek mellett

(i) a projektív koordináta-rendszer megválasztható úgy, hogy $\Gamma\colon X^3 + Y^3 = 1$ és $T = (0,0)$,

(ii) létezik egy 3-adrendű perspektivitás a T középponttal, ami Γ-ra invariáns,

(iii) κ az $X^2 - X + 1$ valamelyik gyöke.

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen $\mathbb{K}$ egy alg. zárt test úgy, hogy $\mathrm{char}(\mathbb{K}) \notin \{2, 3\}$. Legyen $\Lambda = (\Lambda_1, \Lambda_2\Lambda_3)$ legalább 7-edrendű duális 3-net, ami egy irreducibilis Γ görbén fekszik. Ha Γ szinguláris, vagy nemszinguláris és $j(\Gamma) \neq 0$, akkor Λ nem perspektív. Ha $j(\Gamma) = 0$, akkor legfeljebb három pont létezik, melyre nézve Λ perspektív.

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen $\mathbb{K}$ egy alg. zárt test úgy, hogy $\mathrm{char}(\mathbb{K}) \notin \{2,3\}$. Legyen $\Lambda = (\Lambda_1, \Lambda_2 \Lambda_3)$ legalább 7-edrendű duális 3-net, ami egy irreducibilis Γ görbén fekszik. Ha Γ szinguláris, vagy nemszinguláris és $j(\Gamma) \neq 0$, akkor Λ nem perspektív. Ha $j(\Gamma) = 0$, akkor legfeljebb három pont létezik, melyre nézve Λ perspektív.

Következmény (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen $\mathbb{K}$ egy alg. zárt test úgy, hogy $\mathrm{char}(\mathbb{K}) \notin \{2,3\}$. Ekkor nem létezik olyan legalább 7-rendű duális 4-net, melynek származtatott duális 3-nete köbös görbén fekszik.

Összefoglaló tétel

Tétel (B., Korchmáros, Nagy, 2014)

Legyen Λ egy csoporttal koordinátázott n-rendű duális 3-net. Tegyük fel, hogy Λ a $PG(2,\mathbb{K})$-ba van ágyazva egy olyan $\mathbb{K}$ test felett, melyre $\mathrm{char}(\mathbb{K}) = 0$ vagy $\mathrm{char}(\mathbb{K}) > n$. Ha Λ perspektív és $n \neq 8$, akkor a következő két eset lehetséges.

(i) Λ egyik komponense egy egyenesen, a másik két komponense pedig egy nemszinguláris kúpszeleten fekszik.

(ii) Λ egy nemszinguláris $\mathcal{C}$ harmadrendű görbén fekszik, melyre $j(\mathcal{C}) = 0$. Ekkor Λ legfeljebb három pontra perspektív.

Köszönöm a figyelmet!

Példa perspektív, tiszta algberai duális 3-netre

$\Gamma\colon X^3+Y^3=Z^3$, $T=(0,0,1)$ és $u\colon (x,y,z)\mapsto(\varepsilon x,\varepsilon y,z)$, ahol ε harmadik egységgyök.

$O(1,-1,0)$ inflexiós pont, invariáns u-ra.

Az u invariáns Γ-ra is $\Longrightarrow$ u indukál egy automorfizmust $(\Gamma,+,O)$-n.

Legyen $H\leq(\Gamma,+)$ egy n-rendű részcsoport, melyre $H^u=H$.

Ekkor minden $P\in\Gamma$ pontra, ha $P-P^u\notin H$, akkor a

$$\Lambda_1=H+P,\quad \Lambda_2=h+P^u,\quad \Lambda_3=H+P^{u^2}$$

mellékosztályok duális 3-netet adnak, ami perspektív a T-re.